

UPLATNĚNÍ SLEVY NA SPRÁVNÍM POPLATKU PODLE § 9 ZÁKONA Č. 634/2004 Sb., O SPRÁVNÍCH POPLATCÍCH, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Metodické doporučení bylo zpracováno ve spolupráci s Ministerstvem financí.

PRÁVNÍ RÁMEC

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“)

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“)

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu na digitální služby“)

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“)

ÚVOD

Problematika správních poplatků je upravena zákonem o správních poplatcích. Procesní ustanovení tohoto zákona jsou v gesci Ministerstva financí.

Sazby správních poplatků za úkony provedené stavebním úřadem dle stavebního zákona jsou uvedeny v Sazebníku správních poplatků, který je přílohou k zákonu o správních poplatcích. Konkrétně se jedná o položky č. 17 až 19 Sazebníku správních poplatků. Právní úprava sazeb v uvedených položkách je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj.

SLEVA NA SPRÁVNÍM POPLATKU PODLE § 9 ZÁKONA O SPRÁVNÍCH POPLATCÍCH

Podle ustanovení § 9 zákona o správních poplatcích správní úřad sníží poplatek o 20 %, nejvýše však o 1 000 Kč, pokud je žádost nebo jiný návrh k provedení úkonu podán na elektronickém formuláři zveřejněném podle zákona upravujícího právo na digitální služby. To neplatí, pokud žádost nebo jiný návrh nelze podat jinak než na tomto elektronickém formuláři.

Pro možnost uplatnění slevy musí být splněny tři podmínky

1. musí se jednat o elektronický formulář podle zákona o právu na digitální služby
2. formulář musí být zveřejněn podle zákona o právu na digitální služby
3. podání je možné učinit i jinak než na elektronickém formuláři

V souladu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona o právu na digitální služby a ve vazbě na ustanovení § 172 odst. 2 stavebního zákona je zajištěno splnění prvních dvou podmínek (potvrzeno stanoviskem Digitální a informační agentury). Splnění třetí podmínky je zajištěno právní úpravou ustanovení § 172 odst. 2 věta první stavebního zákona, kde je stanoveno, že žádost nebo návrh lze podat v listinné podobě.

VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA SPRÁVNÍM POPLATKU, ZAPLACENÉM NA ZÁKLADĚ VÝZVY SPRÁVNÍHO ORGÁNU V NÁVAZNOSTI NA § 9 ZÁKONA O SPRÁVNÍCH POPLATCÍCH

Metodické doporučení se týká poplatku, který je splatný podle § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích spolu s podáním žádosti, nejpozději před provedením úkonu.

Popis skutkového stavu

Správní úřad v postavení správce daně (dále jen „správce daně“) vyzval poplatníka k zaplacení správního poplatku. Poplatník na výzvu správní poplatek uhradil. Později bylo správcem daně zjištěno, že při výpočtu výše poplatku měla být zohledněna sleva na poplatek podle § 9 zákona o správních poplatcích, tj. že poplatek byl zaplacen ve vyšší výši.

Východiska pro řešení

Správce poplatku nebude nařizovat přezkum výzvy k zaplacení správního poplatku, neboť

- výzva není rozhodnutím, kterým by byla poplatková povinnost stanovena (vyměřena). Pokud by správce poplatku byl povinen poplatkovou povinnost stanovit, musel by to učinit platebním výměrem.

Zákon o správních poplatcích striktně rozlišuje mezi výzvou a platebním výměrem. Povinnost vyměření poplatku platebním výměrem zákon stanoví pouze u procentních poplatků (§ 5 odst. 3 zákona o správních poplatcích), pro úhradu poplatku podle § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích nelze platební výměr využít.

- výzva poplatníka nezavazuje k zaplacení v ní uvedené částky. To znamená, že poplatek může být poplatníkem zaplacen i v jiné výši (popř. vůbec, pokud se poplatník domnívá, že mu svědčí nárok na osvobození apod.), ovšem s případnými důsledky, které z nesprávně zaplaceného poplatku plynou (zpravidla zastavení řízení ve věci).

Jestliže poplatník dobrovolně uhradil poplatek (byť na základě výzvy) a správce poplatku následně zjistí, že poplatek byl vybrán ve vyšší výši, než kolik činila poplatková povinnost

- správce poplatku vypracuje úřední záznam (§ 63 daňového řádu), z něhož bude patrné, jaká výše poplatku byla zaplacená a jaká výše poplatku měla být vybrána podle příslušné položky sazebníku správních poplatků, při zohlednění § 9 zákona o správních poplatcích.
- vrátí poplatek podle § 7 odst. 2 zákona o správních poplatcích na základě žádosti poplatníka.

Vrácení poplatku na žádost poplatníka podle § 7 odst. 2 zákona o správních poplatcích

Správní poplatek vrací správce daně, který jej vybral.

Správce daně při vrácení přeplatku postupuje podle § 154 a násl. daňového řádu.

Správce daně vrátí přeplatek pouze, pokud jde o vratitelný přeplatek. To znamená, že před vrácením poplatku musí správce daně ověřit

- zda u něho není evidován nějaký nedoplatek, na který by přeplatek mohl být použit (například nedoplatek na jiném správním poplatku, nebo na místním poplatku), nebo
- zda si jiný správce daně nepožádal o převedení přeplatku na své daňové nedoplatky (například jiný obecní úřad na místní či správní poplatek, Finanční úřad na nedoplatek na dani).

Nejsou-li zjištěny žádné nedoplatky, stane se přeplatek na správním poplatku vratitelným přeplatkem.

Vratitelný přeplatek vrátí správce daně do 30 dnů od obdržení žádosti o vrácení přeplatku.

O vrácení přeplatku vydá správce daně vždy rozhodnutí o vrácení přeplatku na poplatek (§ 7 odst. 3 zákona o správních poplatcích), které musí být odůvodněno.

Jestliže je přeplatek vrácen v požadované výši, není proti rozhodnutí přípustný opravný prostředek. Poplatník však může uplatnit námitku podle § 159 daňového řádu, o čemž musí být v rozhodnutí poučen. Námitku lze podat do 30 dnů od doručení rozhodnutí o přeplatku.

Jestliže není přeplatek vrácen v požadované výši, nebo není vrácen vůbec, je poplatník oprávněn proti rozhodnutí uplatnit opravný prostředek (odvolání). Odvolání se podle § 109 daňového řádu podává u správce daně, který rozhodnutí vydal, a to ve lhůtě 30 dní od doručení rozhodnutí o přeplatku. Odvolání nemá odkladný účinek.

ZÁVĚR

Pokud stavebník požádá stavební úřad o provedení úkonu dle stavebního zákona na předepsaném formuláři elektronicky prostřednictvím Portálu stavebníka má nárok na slevu na správním poplatku podle § 9 zákona o správních poplatcích.

Proces vrácení případných přeplatků se řídí právní úpravou obsaženou v zákoně o správních poplatcích a v daňovém řádu.

Oba výše uvedené právní předpisy jsou v gesci Ministerstva financí, které vydalo k dané problematice Metodickou pomůcku, vydanou dne 24. 8. 2023 pod č. j. MF10765/2023/39-1 (k dané problematice zejména na str. 19-23, 3031). Metodická pomůcka je zveřejněna na webové stránce Ministerstva financí pod webovým odkazem <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2023/metodicka-pomucka-sprava-spravnich-poplatku-52779>, a to včetně vzorů písemností.

Vzory rozhodnutí o vrácení/nevrácení přeplatku na správním poplatku jsou uvedeny v příloze tohoto metodického doporučení; ve zveřejněné metodické pomůcce Ministerstva financí je lze nalézt pod č. 11 a 12.